

Piirissaarel Tindikuivati ja Arenduse kinnistu DP KSH eelhinnang

Töö nr 21003904

Tartu 2021

Epp Zirk
Keskkonnaspetsialist

Kaile Eschbaum
Keskkonnaspetsialist

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	5
2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE	7
2.1. TARTUMAA MAAKONNAPLANEERING 2030+	7
2.2. ENDISE PIIRISSAARE VALLA ÜLDPLANEERING	8
2.3. TARTU VALLA KOOSTATAV ÜLDPLANEERING	9
3. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU	12
3.1. GEOLOOGIA JA HÜDROGEOLOOGIA, PINNAS, PINNA- JA PÕHJAVESI	12
3.2. TAIMESTIK JA LOOMASTIK	13
3.3. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID	14
3.4. NATURA HINDAMINE	17
3.5. MÕJU KULTUURIMÄLESTISTELE	30
3.6. MÕJU SOTSIAALSELE KESKKONNALE	31
3.7. KUMULATIIVSED MÕJUD	32
4. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED	33

SISSEJUHATUS

Käesolev keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindang on koostatud Tartumaal Tartu vallas Piirissaarel Tindikuivati ja Arenduse kinnistu detailplaneeringu (DP) eskiislahendusele (Joonis 1-2, ptk 1).

Detailplaneeringut eelhindangu koostamise ajaks algatatud ei ole.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise vajalikkuse üle otsustamisel on aluseks *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus* (KeHJS).

Keskkonnamõju on KeHJS § 2¹ kohaselt kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Vastavalt § 2² peetakse keskkonnamõju oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 3 tuleb KSH algatamisvajaduse üle otsustamisel lähtuda:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevast keskkonnamõjust ja mõjutatavast alast;
- 3) asjaomaste asutuste seisukohast.

Paragrahv 33 lg 3 p 1 nimetatud asjaolude hindamisel tuleb vastavalt § 33 lg 4 lähtuda järgmistest kriteeriumitest:

- 1) missugusel määral loob strateegiline planeerimisdokument aluse kavandatavatele tegevustele, lähtudes nende asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest;
- 2) missugusel määral mõjutab strateegiline planeerimisdokument teisi strateegilisi planeerimisdokumente, arvestades nende kehtestamise tasandit;
- 3) strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse;
- 4) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi, sealhulgas jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnanalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel.

Paragrahv 33 lg 3 p 2 nimetatud asjaolude hindamisel tuleb vastavalt KeHJS § 33 lg 5 lähtuda järgmistest kriteeriumidest:

- 1) mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju;
- 2) oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus;
- 3) mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond;
- 4) eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus;
- 5) mõju kaitstavatele loodusobjektidele;
- 6) eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Käesolev KSH eelhindang on teostatud eesmärgiga välja selgitada kavandatava tegevusega kaasnev võimalik keskkonnamõju ja selle ulatus. Töö käigus hinnatakse detailplaneeringuga kaasnevaid võimalikke mõjusid keskkonnale ning vajadusel nähakse ette leevendavad meetmed ebasoodsa keskkonnamõju minimeerimiseks ja/või

vältimiseks. Käesoleva keskkonnamõju eelhinnangu raames on lähtutud KeHJS § 33 lg 4 ja lg 5 toodud kriteeriumitest ning seda võib otsustaja kasutada kaalutusotsuse tegemisel keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või mitte algatamise osas.

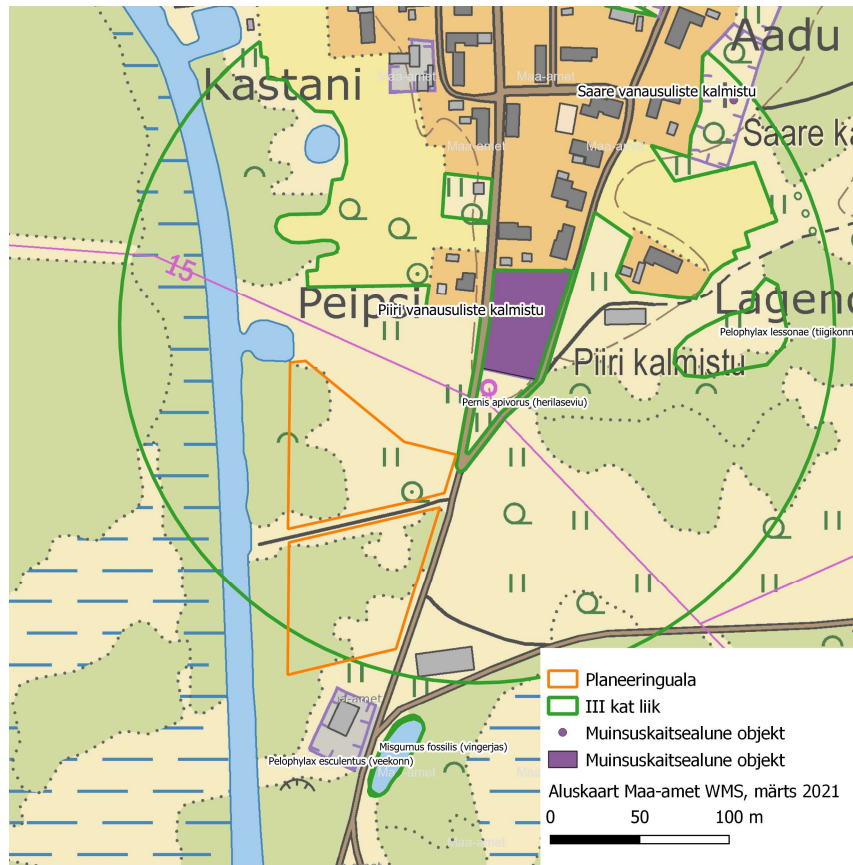
Kavandatava tegevusega seonduv informatsioon ja materjalid on saadud Tellijalt seisuga veebruar-märts 2021. Ekspert hinnang on valminud OÜ Hendrikson & Ko ekspertide koostöös.

Töörühma koosseis:

- **Epp Zirk** – keskkonnapetsialist;
- **Kaile Eschbaum** – Natura ja looduskaitse ekspert.

1. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS

Kavandatava tegevus asukohaks on Tartu vallas Piirissaarel Piiri külas asuvad Tindikuivati (59501:001:0194; 5041 m²; 100% ärimaa) ja Arenduse (59501:001:0193; 5356 m²; 100% ärimaa) kinnistud kogupindalaga ca 1,2 ha (Joonis 1-1).

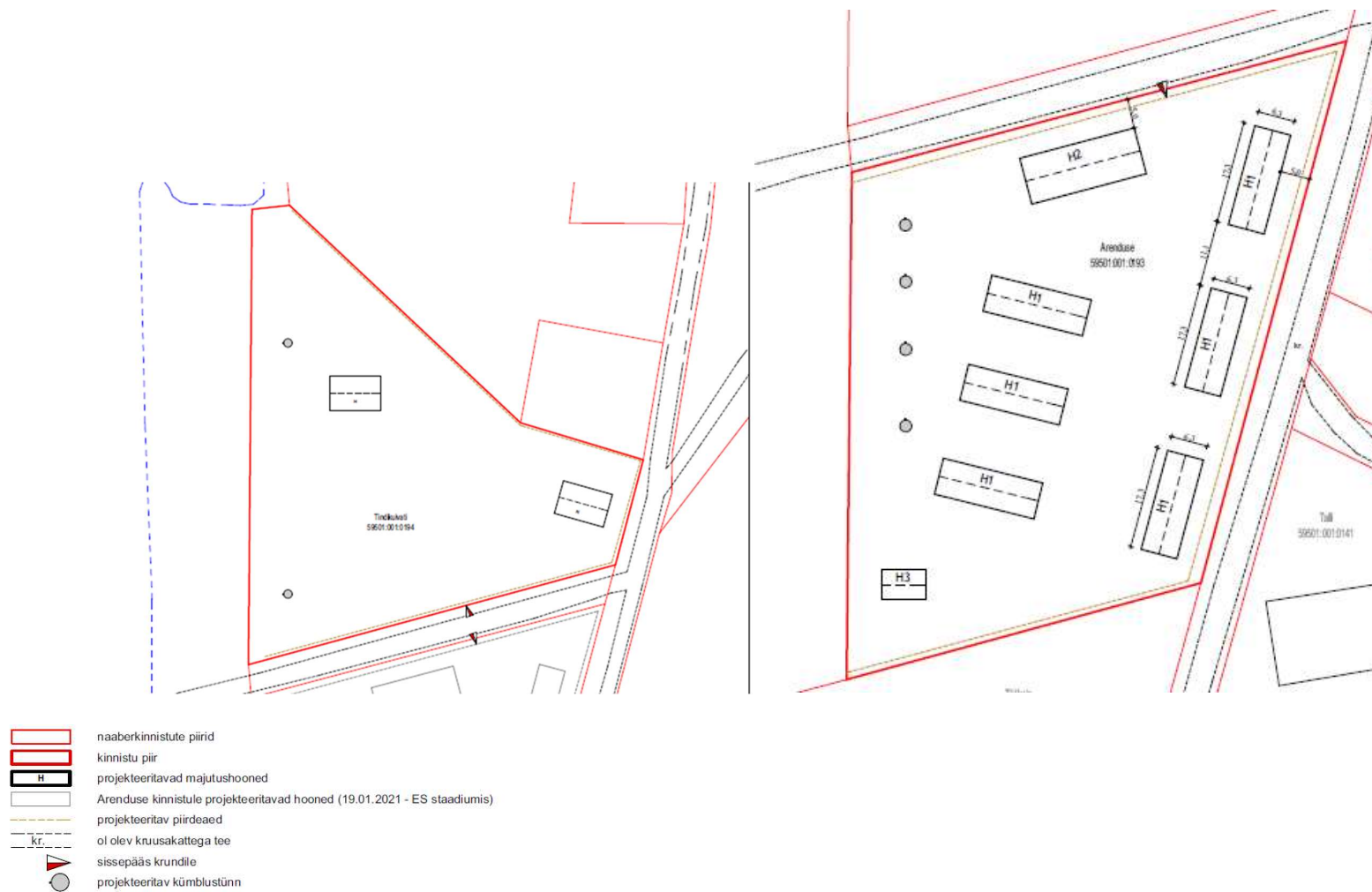
Joonis 1-1 Detailplaneeringuala asukoht ja lähikümbus.

Käesoleva eelhinnangu koostamise ajaks ei ole planeeringut veel algatatud, seega lähtutakse eelhinnangus hetkel teadaolevast ning lisatakse vajadusel tingimused arendustegevuse edasisteks etappideks.

Vastavalt Tellijalt saadud informatsioonile, on kavandatavaks tegevuseks kinnistul korrastustööde teostamine (võsa eemaldamine, pinnase tasandamine) ning puhkemajade ja kämpingute rajamine. Hoonestusele lisaks on kavas rajada tünnisaunad. Detailplaneeringu eskiislahendus seisuga märts 2021 on näidatud joonisel 1-2.

Kahe kinnistu vahelt kulgeb Lautri tee, mida mööda pääseb Piirissaare kanali ääres oleva lautrikohani. Kinnistud piirnevad idasuunas Piiri-Sadama teega, millelt on tagatud ligipääs.

Detailplaneeringuga ei muudeta olemasolevat liiklusskeemi piirkonnas ning juurdepääs kinnistule tagatakse Piirissaare sadama teelt (avalik tee). Veevarustus tagatakse kohaliku ühisveevärgi baasil, reovee käitlemiseks rajatakse lokaalne biopuhasti.

Joonis 1-2 Tindikuivati ja Arenduse kinnistu detailplaneeringu eskiislahendus seisuga märts 2021.

2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE

Alljärgnevalt tuuakse ülevaade käesoleva detailplaneeringuga seotud asjakohastest planeerimisdokumentidest. Olulisemateks käesoleva tegevusega seonduvateks strateegilisteks arengudokumentideks on:

- Tartumaa maakonnaplaneering 2030+¹,
- Endise Piirissaare valla üldplaneering²,
- Tartu valla koostatav üldplaneering³.

2.1. TARTUMAA MAAKONNAPLANEERING 2030+

Maakonnaplaneeringu peamiseks eesmärgiks on maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine, tasakaalustades seejuures riiklikud ja kohalikud huvid. Selles on arvesse võetud üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ sätestatu ja kujundatud põhimõtted asustuse arengu suunamiseks, taristu ja liikuvuse kavandamiseks, põllumajandusmaa, roheline võrgustiku ja maastikuväärtuste hoidmiseks.

Vastavalt maakonnaplaneeringule jääb kavandatava tegevuse piirkond Piirissaare väärtusliku maastikuna määratletud alale. Planeeringus on Piirissaare väärtuslik maastik klassifitseeritud probleemse alana - maastikuliselt omanäolised ja eripärased alad, kus asustuse kahanemise, elanikkonna vananemise ja traditsioonilise maamajandustegevuse soikumise tõttu iseloomulik ilme taandub looduslike protsesside toimel või kõrge väärtusega maastikuobjektid on kesise maastikulise väärtusega ümbruses. Arendustegevuse kohta on välja toodud, et väärtusliku kultuurmaastiku säilimine vajab kohapealse elu pidevalt jätkuvust, mis omakorda eeldab kaasaegse tehnoloogia kasutusvõimalust, kuid tähelepanu tuleb pöörata moodsate ja keskkonnasäästlike side-, energia jm rajatiste kujundamisel ja paigutamisel nende maastikku sobivusele.

Maakonnaplaneeringus on seatud üldisemad tingimused, millega tagatakse väärtuslike maastike säilimine. Nende hulgas on nimetatud:

- maastike väärtust säilitavate ehitus- ja maakasutustingimuste määramine üldplaneeringus;
- maastikusse sobivust tagavate arhitektuurinõuete seadmine ning harmoneeruvate heakorrastuse ja haljastuse põhimõtete määramine detailplaneeringutes;
- ajaloolise külakeskkonna eksponeerimisele tugineva majandustegevuse toetamine;
- uute kompaktse hoonestusega alade (nn kinnisvaraarenduse) põllumajandus- ja metsamaadele lubamine vaid tiheasumite aladel;
- kohaliku omavalitsuse väljastatavates projekteerimistingimustes ehitiste maastikulise sobivuse nõuete sätestamine.

¹Tartu maakonnaplaneering 2030+. Tartu maavalitsus, Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Tartu talitus, 2019. Maakonnaplaneering kehtestati riigihalduse ministri 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/29.

² . Endise Piirissaare valla üldplaneering on kehtestatud Piirissaare Vallavolikogu 11.05.2016 määrusega nr 14. <https://tartuvald.ee/uldplaneeringute-info>

³ Tartu Vallavolikogu algatas 22.02.2018 otsusega nr 15 Tartu valla ÜP ja KSH. Seisuga 08.04.2021 on planeering läbinud eelnõu avalikustamise.

Planeeringuala jääb tervikuna maakonnaplaneeringuga määratud rohevõrgustiku alale. Rohevõrgustiku toimimise tagamiseks ja sidususe tugevdamiseks on seatud üldised meetmed, muuhulgas:

- võrgustiku aladele jäävate metsa- ja põllumaade majandamisel vältida läbivaid lageraiealasid ning looduslike rohumaade lausülesharimist;
- kalda piiranguvööndis olevale rohevõrgustiku alale rajatavad ehitised, s.h paadikanalid ja tarad ei tohi rohevõrgustiku ala kalda piiranguvööndis tervikuna läbi lõigata.
- rohevõrgustiku toimimiseks ja sidususeks tuleb säilitada võrgustiku elementide suurus ja maakatte tüüp, nende geograafiline asukoht võib seejuures nihkuda.

Kavandatav tegevus ei ole vastuolus väärtuslike maastike säilitamise tingimustega ega rohelise võrgustiku alale seatud tingimustega. Kavandatav tegevus vastab üldjoontes maakonnaplaneeringule.

2.2. ENDISE PIIRISSAARE VALLA ÜLDPLANEERING

Kehtiva Piirissaare üldplaneeringu kohaselt jääb planeeringuala ärimaa juhtotstarbega alale (Joonis 2-1), kus on detailplaneeringu koostamise kohustus. Vastavalt seletuskirjale tuleb ärifunktsiooniga hoonete ehitamisel arvestada ümbritseva keskkonnaga ning aladel, kuhu on määratletud ainult ärifunktsioon (Tindikuivati ja Arenduse kinnistud on ainult ärifunktsiooniga), ei tohi ehitiste maht olla suurem kui naaberkinnistutel. Väikeses ulatuses on mõlema kinnistu lääneserv lautri juhtotstarbega. Lautri maal on lubatud slippide, kaide ja paadisildade rajamine. Lähpiirkonnas on juhtotstarvetena määratud veel looduslik maa ning kogukondliku aiandusmaad.

Joonis 2-1 Väljavõte üldplaneeringu lahendusest. Planeeringuala markeritud kollase ovaaliga.

Kavandatav tegevus ei ole vastuolus kehtiva Piirissaare üldplaneeringuga ning koostatav detailplaneering ei ole kehtivat üldplaneeringut muutev.

2.3. TARTU VALLA KOOSTATAV ÜLDPLANEERING

Tartu vallavolikogu algatas üldplaneeringu ja KSH 2018. aasta veebruaris. Tänapäevaks (märts 2021) on planeeringu eelnõu avalikustatud (september-oktoober 2020) ning lähiajal suunatakse see kooskõlastusringile. Arvestades, et üldplaneering on jõudnud juba sellesse faasi, on asjakohane seda ka käesolevas töös kajastada ning DP koostamisel uue ÜP ajakohaste lahenduste ning tingimustega arvestada.

Koostatava üldplaneeringu eelnõu kohaselt säilivad DP alal ning selle lähipiirkonnas samad või sarnased maakasutuse juhtotstarbed (Joonis 2-2). Tindikuivati ja Arenduse kinnistutel on kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa-ala (kaubandus-, teenindus-, tootlustus-, majutus-, büroo-, pangahoone ja neid teenindavate rajatiste juhtotstarbega maa-ala), kus suurim ehitisealune pind on kuni 50% krundi pindalast. Lähtuda tuleb ka sellest, et hoonete mahud peavad olema liigendatud ja harmoneeruma ümbrusega ning krunte üldjuhul piiretega ei piirata, va majandushoovid vms.

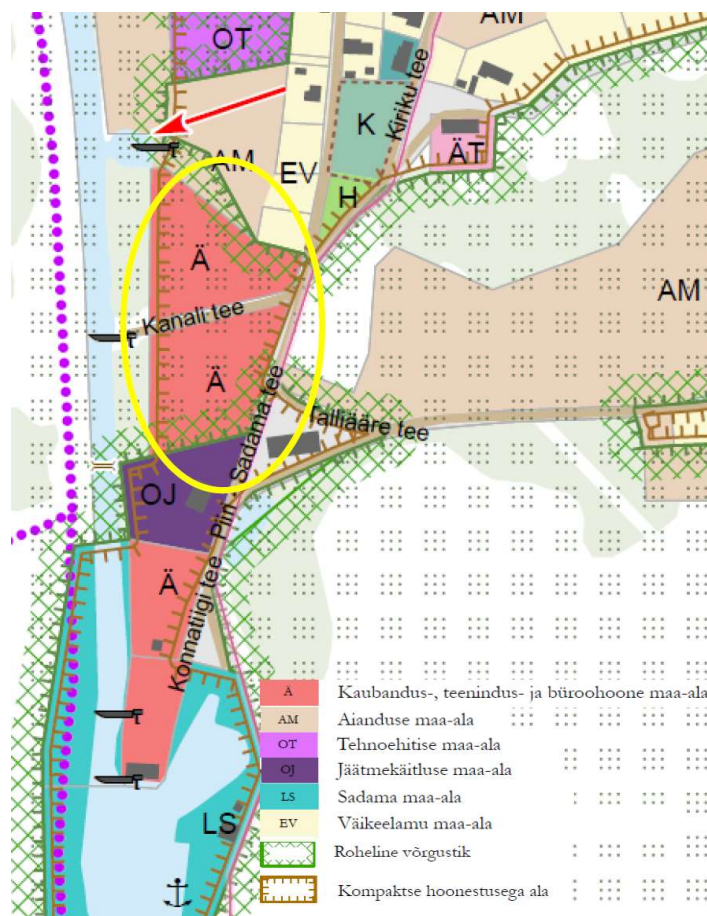
Arvestades, et DP ala jääb rohelise võrgustiku alale, on oluline jälgida ka seal kehtestata vaid tingimusi, muuhulgas:

- tuleb igal juhul arvestada, et roheline võrgustik jääks toimima. Võrgustiku funktsioneerimiseks ei tohi looduslike alade osatähtsus katastriüksusel langeda alla 90%;
- tegevuste edasisel planeerimisel ja elluviimisel arvestada, et rohelise võrgustiku funktsioonid ei saaks häiritud ning järgida rohevõrgule seatud kasutustingimusi. Vajadusel tuleb hinnata mõju rohevõrgustikule konkreetses asukohas vastavalt kavandatavale tegevuse detailidele. Tegevust neil aladel tohib ellu viia vaid juhul, kui sellega ei kaasne olulist ebasoodsat mõju rohevõrgustiku toimimisele;
- võrgustiku tugevdamiseks tuleb ojade, jõgede ja järvede kaldad säilitada võimalikult looduslikuna, et oleks tagatud bioloogiliselt mitmekesise ökotoni olemasolu ja säiliks seisu-ja vooluveekogude tähtsus ökoloogiliste koridoridena. Veekogude kallaste hooldamine ja kasutamine peab olema selline, et see muudaks võimalikult vähe veekogude looduslikku seisundit.

Koostatav ÜP määrab Piirissaare hoonestatud ja hoonestatavad küla osad miljööväärtuslikuks alaks, et säilitada ja väärtustada Piirissaarele omast miljööd ja omanäolist kultuuriruumi, Nii olemasolevate hoonete renoveerimisel kui ka uute hoonete puhul on vajalik arvestada väljakujunenud elukeskkonna ja kultuuriruumi säilitamise vajadusega. DP-ga kavandatavate hoonete puhul on vajalik arvestada koostatavas ÜP-s seatud miljööväärtusliku ala kasutus- ja ehitustingimustega.

Piirissaare saar on määratud kui võimaliku riikliku tähtsusega väärtuslik maastik, millest tulenevalt on vajalik arvestada ka ÜP-s väärtuslikele maastikele seatud maakasutustingimustega. Olulisemana on välja toodud, et *väärtuslike maastike puhul on oluline nende jätkusuutlik, eripära arvestav ruumiline areng.*

Kavandatav tegevus ei ole vastuolus koostatava uue üldplaneeringu eelnõuga. Soovitav on DP koostamisel arvestada üldplaneeringus seatud ning planeeringualal asjakohaste tingimustega.

Joonis 2-1 Väljavõtte koostamisel oleva üldplaneeringu eelnõu lahendusest. Planeeringuala markeritud kollase ovaaliga.

3. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU

Planeeringuala asukohta ja keskkonnatingimuste kirjeldamiseks on kasutatud andmeid, mis on avalikult kättesaadavad erinevatest andmebaasidest (nt EELIS, Maa-ameti kaardirakendus, VEKA).

3.1. GEOLOOGIA JA HÜDROGEOLOOGIA, PINNAS, PINNA- JA PÕHJAVESI

Olemasolev olukord

Tindikuivati ja Arenduse kinnistu jäävad võrdlemisi madalale ja soisele alale, kus pinnakattes levib moreen, mille all avanevad Kesk-Devoni Aruküla lademe liivakivid aleuroliitide ja savikate vahekihtidega⁴. Pinnakatte paksus on 30-46 m (lähimate puurkaevude andmetel). Reljeefilt on tegemist tasase alaga, maapinna abs kõrgus on vahemikus 31-31,5 m. Vastavalt mullakaardile levib planeeringualal gleistunud keskmiselt leetunud muld, mis on nõrgalt liigniiske liiv, harvem saviliivmuld.

Eesti põhjavee kaitstuse kaardi andmetel jääb vaadeldav ala keskmiselt kaitstud põhjaveega piirkonda. Maapinnalt sügavuse suunas liikudes on piirkonnas järgmised veekogumid: Kesk-Alam-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas, Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas.

Lähim veekogu on idasuunas paiknev Piirissaare kanal, millele kehtib vastavalt veeseadusele 10 m veekaitsetsoon. Lähimad seisuveekogud on piirkonnas asuvad tiigid. Planeeringualal veekogusid ei paikne.

Tindikuivati kinnistul esineb kõlvikulise jaotuse järgi valdavalt looduslik rohumaa. Arenduse kinnistul esineb kõlvikulise jaotuse järgi nii looduslikku rohumaad kui metsamaad. Rohumaa on kinnistutel võsastunud.

Kogu kavandatav tegevus jääb Peipsiveere looduskaitsealale ja samal ajal ka rahvusvahelise kaitsealade võrgustiku Natura 2000 Peipsiveere linnu- ja loodusalale. Looduskaitsealade alad ja tegevuse mõju väärtustele on hinnatud ptk 3.3 ning Natura hindamine on läbi viidud peatükis 3.4.

Planeeringualal ei ole kultuurimälestisi, vääriselupaikaid. Lähim kultuurimälestis - Piiri vanausuliste kalmistu (ajaloomälestis registrinumbriga 8410), jääb planeeringualast ca 50 m põhjapoole (Joonis 1-1).

Mõju hinnang

Planeeringualal veekogusid ei paikne ning seetõttu võib tekkiv risk pinnasele, pinna- ja põhjaveele eelkõige olla tingitud reovee mittenõuetekohasest käitlemisest või

⁴ VEKA andmebaasi järgi lähimate puurkaevude (PRK0015978 ja PRK0026105) andmetel.

ehitustegevusest tingitud pinnase saastumisest. Kavandatava tegevuse puhul on olulisemaks ohuks pinna- ja põhjavee kvaliteedile reovee käitlemine.

Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu, on veevõtt ja reoveeteke nii ehitus- kui kasutusaegsete tegevuste käigus seotud valdavalt igapäevase olmetegevusega. Veevarustus on kavandatud lahendada külas olemasoleva puurkaevu baasil. Tartu valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja 5 kohaselt on Piirissaarel lubatud reovee kohtkäitlussüsteemide kasutamine ning planeeringualale paigaldatakse lokaalne omapuhasti.

Eelhinnangu koostamise ajal ei ole täpset omapuhasti lahendust ning selle paiknemist planeeringualal teada. Lahenduse valimisel ning väljatöötamisel on oluline järgida kehtivaid seaduseid ja nõudeid, et tagada keskkonnakaitse ning vältida reostuse teket.

Detailplaneeringualal hoonestatud aladelt kogunevad sadeveed ei ole eeldatavalt reostunud ning need suunatakse ümbritsevatele haljasaladele samal kinnistul. Vee äravooluks on oluline, et aladel oleks sobilik kalle hoonest eemale.

Jäätmekäitus tuleb kinnistul lahendada vastavalt kehtivale Tartu valla jäätmehoolduseeskirjale⁶. Ehitusjäätmeid on mõistlik võimalusel kinnistul taaskasutada või tuleb jäätmed jäätmeliikide kaupa üle anda vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele.

Planeeringualal ei kavandata potentsiaalselt ohtlikke reostuse riskiga tegevusi. Pinnase ega põhjavee reostumise ohtu välja arendatud ala ekspluatatsiooni käigus ei ole, kui reovee käitlemisel kasutatakse nõuetekohast süsteemi. Jäätmekäitus tuleb korraldada vastavalt Tartu valla jäätmehoolduseeskirjale.

3.2. TAIMESTIK JA LOOMASTIK

Olemasolev olukord

Planeeringuala jääb Piirissaare saadama ja tihedama asustusega küla vahelisele alale, kus taimeestik on olnud inimtegevuse poolt mõjutatud. Alal levivad niidukooslused, mis on hakanud võsastuma, kuna ei ole toimunud iga-aastast niitmist. Täna esineb Tindikuivati kinnistul kõlvikulise jaotuse järgi valdavalt looduslik rohumaad. Arenduse kinnistul esineb kõlvikulise jaotuse järgi nii looduslikku rohumaad kui metsamaad.

Planeeringuala jääb kehtiva Tartu maakonnaplaneeringu 2030+ ja ka uue koostatava ÜP eelnõu kohaselt tervikuna rohevõrgustiku alale.

Mõju hinnang

Kämpingute ja puhkemajade rajamisel hävineb nende alla jääv taimeestik. Samas pole kavandatav tegevus mastaapne ning planeeringualal säilib suures ulatuses haljasala. Ala korrastamisega, niitmise ja võsa eemaldamisega muutuvad kasvutingimused ning taimekooslus võib muutuda. Kui arendusalal säilitada vähem käidavates piirkondades (nt äärealadel) looduslikuma ilmeka alasid, mida niidetakse 1-2 korda aastas, on mõju liigirikkusele pigem positiivne.

⁵ Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri. Tartu Vallavolikogu 24.05.2018 määrus nr 16. <https://www.riigiteataja.ee/akt/430052018052>

⁶ Tartu valla jäätmehoolduseeskiri. Tartu Vallavolikogu 22.03.2018 määrus nr 9. <https://www.riigiteataja.ee/akt/406122019044>

Metsasemate alade puhul on vajalik meeles pidada, et tulenevalt metsaseadusest võib metsaomanik metsateatist esitamata või metsaressursi arvestuse riiklikus registris registreerimata raiuda kuni 20 tm puitu kinnisasja kohta aastas. Juhul, kui üle 8 cm keskmise rinnasdiameetiga puittaimestikku likvideeritakse ühelt kinnistult rohkem kui 20 tm aastas, on vajalik esitada metsateatis. Arvestades, et planeeringualal on suures ulatuses tegemist võsaga, siis selle likvideerimiseks metsateatist vajalik esitada ei ole. Kõrghaljastuse likvideerimisel ja ala korrastamisel on soovitatav järgida maastikukujunduslikke põhimõtteid, jättes maastiku ilmetamiseks kasvama dekoratiivsemaid põõsaid või puid. Peipsiveere LKA sihtkaitsevööndis kehtib tingimus, et raietöid võib teostada perioodil 1. september kuni 14. veebruar (alus: kaitse-eeskiri § 12) ja peale töö teostamist tuleb raietööde ära vedada või põletada lubatud perioodil. Käesolev planeeringuala ei asu küll mitte sihtkaitsevööndis vaid piiranguvööndis, kuid vastavat tingimust on soovitatav järgida ka siin.

Loomastikule ja rohevõrgu sidususele kavandatav tegevus olulist mõju ei avalda. Võsa ja puude raiega vähenevad küll elu- ja varjupaigad alal, kuid lähi piirkonnas on sarnaseid alternatiivseid elupaiku rohkelt. Samuti säilib Piirissaare kanali kallastel sarnane olukord tänasega, mis on oluline rohevõrgustiku toimivuse seisukohast (veekogude kaldad on loomadele eelistatud liikumiskoridorid).

3.3. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID

Olemasolev olukord

Andmebaasi EELIS andmetel (seisuga märts 2021) asub kavandatava tegevuse piirkonnas mitmeid kaitstavaid loodusobjekte:

- Peipsiveere looduskaitseala (edaspidi ka LKA) (KLO1000624);
- Natura 2000 Peipsiveere loodusala (ehk LoA);
- Natura 2000 Peipsiveere linnuala (ehk LiA);
- Lisaks mitmed kaitstavate liikide leiukohad, mis ei ole LKA ega Natura alade kaitse-eesmärkideks.

Mõju hindamine rahvusvaheliselt kaitstavatele Natura 2000 võrgustiku aladele ja nende kaitse-eesmärkidele viiakse läbi eraldi peatükis (ptk 3.4), järgides Natura hindamise metoodikat. Siinses peatükis käsitletakse mõju nendele kaitstavatele loodusobjektidele, mida Natura hindamine ei hõlma – maastikukaitseala ja kaitstavad liigid, mis ei ole Natura alade kaitse-eesmärkideks.

Peipsiveere looduskaitseala

Vastavalt kaitseala kaitse-eeskirjale⁷ on Peipsiveere LKA kaitse-eesmärk

- Emajõe deltasooastiku ja Peipsi järve rannasoostike looduse, ökosüsteemide ja maastike kaitse, uurimine, tutvustamine ja taastamine,
- Piirissaare ja Emajõe suudmeala märgala ökosüsteemide ning Piirissaare rannamaastike säilitamine, kaitse, uurimine ja tutvustamine;

Kaitseala kaitse-eesmärgiks on ka mitmete elupaigatüüpide, liikide ja nende elupaikade kaitse. Mõju hindamine kaitse-eesmärkidele, mis on ka Natura linnu- või loodusala kaitse-

⁷ Peipsiääre looduskaitseala kaitse-eeskiri. Vastu võetud Vabariigi Valitsuse määrusega 20.12.2013 nr 184.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/131122013004?leiaKehtiv>

eesmärkideks, viiakse läbi Natura hindamise peatükis (vt ptk 3.4). Järgnevalt on bold-kirjas need kaitse-eesmärgid, mida Natura peatükis ei käsitleta. Kaitseala kaitse-eesmärgiks on ka:

- selliste elupaigatüüpide kaitse ja taastamine, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on vähe- kuni keskoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), niiskuslembesed kõrgrohus (6430), rabad (7110*), siirdesood ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikad madalsood (7230), vanad loodushõõtsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II ja IV lisas nimetatud liigi saarma (*Lutra lutra*) ning V lisas nimetatud liigi **kopra** (*Castor fiber*) kaitse;
- selliste linnuliikide isendite elupaikade kaitse, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas: kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), suur-konnakotkas (*Aquila clanga*), hüüp (*Botaurus stellaris*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), mustviir (*Chlidonias niger*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), väikepistrik (*Falco columbarius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), rohunepp (*Gallinago media*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), hallõgija (*Lanius excubitor*), väikekajakas (*Larus minutus*), mudanepp (*Limnodytes minimus*), väikekoskel (*Mergus albellus*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), täpikhuik (*Porzana porzana*), võõt-põõsalind (*Sylvia nisoria*) ja teder (*Tetrao tetrix*);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud rändlinnuliikide isendite elupaikade kaitse. Rändlinnuliigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), sinikaelpart (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), sõtkas (*Bucephala clangula*) ja naerukajakas (*Larus ridibundus*);
- kalaliigi **säga** (*Silurus glanis*) ning nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud kalaliikide hing (*Cobitis taenia*), võldase (*Cottus gobio*) ja vingerja (*Misgurnus fossilis*) ning II ja IV lisas nimetatud tõugja (*Aspius aspius*) kaitse;
- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas nimetatud kahepaiksete **rohe-kärnkonna** (*Bufo viridis*) ja **mudakonna** (*Pelobates fuscus*) kaitse, nende elupaikade taastamine ja kaitse, **rabakonna** (*Rana arvalis*) elupaiga kaitse ning kahepaiksete liigilise mitmekesisuse säilitamine;
- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II ja IV lisas nimetatud putukaliikide laiujuri (*Dytiscus latissimus*), **tõmmuujuri** (*Graphoderus bilineatus*) ja suure rabakiili (*Leucorrhinia pectoralis*) elupaiga kaitse;
- taimeliikide **sinise emajuure** (*Gentiana pneumonanthe*), **kiirja ruse** (*Bidens radiata*), **mõru vesipipra** (*Elatine hydropiper*), **väike konnarohu** (*Alisma gramineum*), **pruuni lõikheina** (*Cyperus fuscus*) ja **juurduva kõrkja** (*Scirpus radicans*) ning nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud rohelise kaksikhamba (*Dicranum viride*) ja läikiva kurdsirbiku (*Hamatocaulis vernicosus*) kaitse.

Kavandatav tegevus jääb tervikuna Peipsiveere LKA Piirissaare piiranguvööndisse, mille kaitse-eesmärk on niiskuslembeste kõrgrohus, liigirikaste madalsoode ning kaitsealuste liikide elupaikade ja ajalooliselt väljakujunenud rannamaastiku kaitse ja taastamine.

Kaitsealal on lubatud inimestel viibida ning tegeleda korilusega, püüda kala, pidada jahti kaitse-eeskirjas täpsustatud tingimustel, telkida ja teha lõket vastavas kohas või õuemaal, sõita vetel ujuvvahendiga, sõita sõidukiga teedel ning mootorsõidukiga Piirissaarel

lumikattega. Planeeringud ning projekteerimistingimused, samuti väikeehitiste rajamised on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga.

Piiressaare piiranguvööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas. Kaitseala valitseja (Keskkonnaameti) nõusolekul on piiranguvööndis lubatud muuhulgas:

- tootmisotstarbeta ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise, püstitamine;
- rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas;
- veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine.

Piiranguvööndis on keelatud:

- puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- Piiressaare piiranguvööndis puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel.

Kaitse-eeskirjas on toodud, et piiranguvööndis on vajalik soostunud niitude, soo- ja aruniitude esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks niitmine, puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine või raadamine.

Looduskaitseala elupaigad ja liigid

Peipsiveere looduskaitsealal kaitstavaid loodusdirektiivi elupaiku on käsitletud Natura hindamise peatükis.

LKA kaitse-eesmärgiks olevatest liikidest on lähim registreering ca 40 m kaugusele jääv II kaitsekategooria kahepaikseliigi – mudakonna, leiukoht.

Muud kaitstavad liigid

Planeeringuala jääb keskkonnaregistri andmetel suures osas III kategooria linnuliigi – herilaseviu (*Pernis apivorus*), leiualale. Lähialal on registreeritud II kaitsekategooria käsitiivaliste suurvidevlane (*Nyctalus noctula*) ja veelendlane (*Myotis daubentonii*) leiukoht (planeeringualast idas oleva Piiressaare kanali piirkond) ning III kategooria käpalise kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*) leiukoht planeeringualast edelas.

Mõju hinnang

Peipsiveere looduskaitseala kaitse-eesmärgiks olevate liikide leiukohti planeeritavatel kinnistutel ei leidu. Kavandatav tegevus ei avalda eeldatavasti Peipsiveere looduskaitsealale ja selle kaitse-eesmärkidele olulist negatiivset mõju. Niiduala võsast puhastamine avaldab pigem positiivset mõju niidukoosluste taastumisele. Olulist negatiivset mõju ei kaasne ka teistele piirkonnas registreeritud kaitsealustele liikidele.

3.4. NATURA HINDAMINE

Natura hindamine

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse või vajadusel taastada üleeuroopaliselt ohustatud liikide ja elupaikade soodne seisund. Natura 2000 looduslad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ (nn loodusdirektiiv e LoD) ja 2009/147/EÜ (nn linnudirektiiv e LiD).

Natura hindamine on menetlusprotsess, mida viiakse läbi vastavalt loodusdirektiivi artikli 6 lõigetele 3 ja 4. Käesolevas töös tuginetakse hindamise läbiviimisel Euroopa Komisjoni juhendile „Natura 2000 alad oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine. Loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 tõlgendamise metoodilised juhised“ ja juhendile "Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis"⁸.

KeHJS-e ning looduskaitseseaduse (LKS) alusel toimub Natura hindamine keskkonnamõju hindamise menetluse raames. KeHJS § 3 punkti 2 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoides teiste tegevustega eeldatavalt ebasoodsalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärke.

Natura hindamise juures on oluline, et hinnatakse tõenäoliselt avalduvat mõju lähtudes üksnes ala kaitse-eesmärkidest. Tegevuse mõjud loetakse ebasoodsaks, kui tegevuse elluviimise tulemusena kaitse-eesmärkide seisund halveneb või tegevuse elluviimise tulemusena ei ole võimalik kaitse-eesmärke saavutada.

Natura hindamise esimeseks etapiks on Natura eelhindamine, mille eesmärgiks on kavandatava tegevuse tõenäoliste mõjude prognoosimine, mille tulemusena saab otsustada, kas on vajalik liikuda asjakohase hindamise etappi. Asjakohases hindamises viiakse läbi Natura alale avalduva tõenäoliselt ebasoodsa mõju detailne hindamine ning kavandatakse vajadusel leevendavad meetmed. Käesolev Natura hindamine piirdub eelhindamise etapiga, mille käigus prognoositakse tõenäolisi mõjusid. Kui eelhindamise tulemusel selgub vajadus läbi viia Natura asjakohane hindamine, tuleb algtada ka KSH protsess.

Käesolev eelhindamine koostatakse tuginedes olemasolevale teabele. Kasutatakse olemasolevaid materjale Natura 2000 võrgustiku ala ja kaitse-eesmärkide kohta (Natura ala standard andmevormi info; ala kohta koostatud kaitsekorralduskava; Keskkonnaregistri andmebaasid jms).

Kavandatava tegevuse seotus kaitsekorraldusega

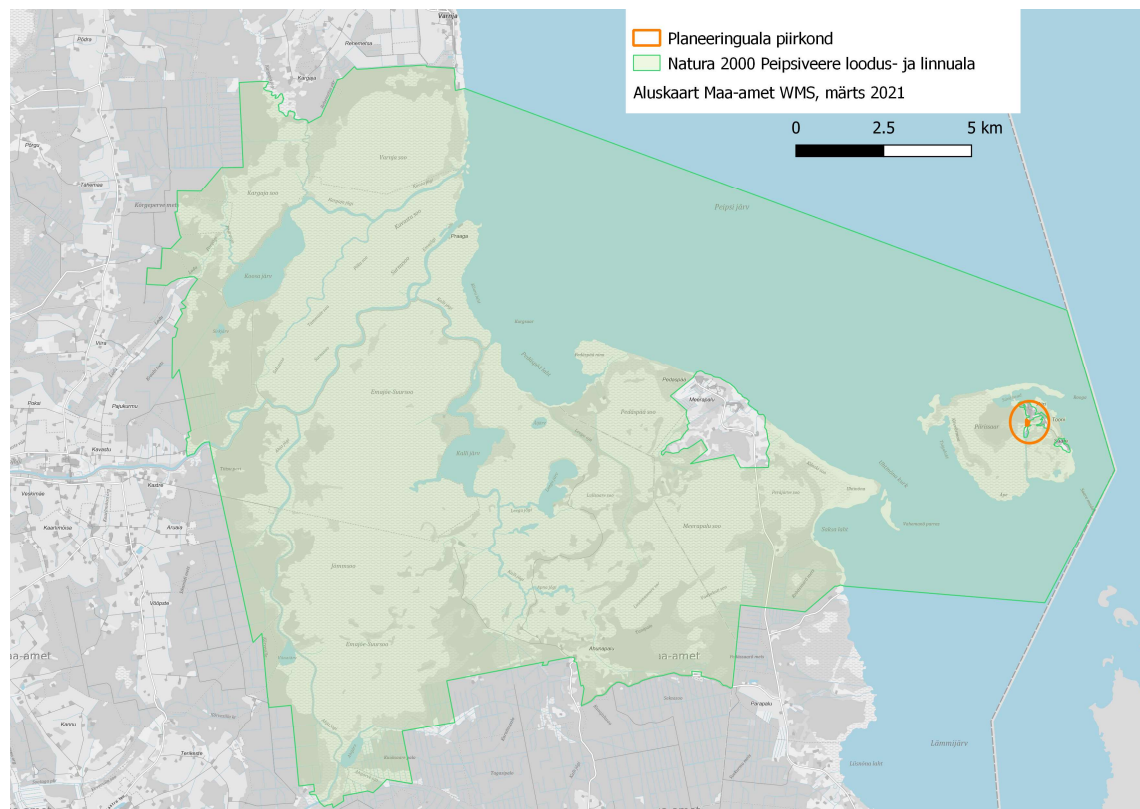
Kavandatav tegevus ei ole seotud ega vajalik ühegi Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekorraldamisega ning ei aita otseselt ega kaudselt kaasa alade kaitse-eesmärkide saavutamisele.

⁸ Kutsar, R.; Eschbaum, K. ja Aunapuu, A. 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. Tellija:

Keskkonnaamet.https://www.envir.ee/sites/default/files/KKO/KMH/natura_hindamise_juhend_taiendatud_2020.pdf

Kavandatava tegevuse kirjeldus ning kavandatava tegevusega kaasnevate mõjude tuvastamine

Kavandatavaks tegevuseks on Piiressaarel Tindikuivati ning Arenduse kinnistute korrastamine, võsast puhastamine ning kämpingute ja hoonete rajamine. Tegevuste mõjuala hõlmab hinnanguliselt mõlemat kinnistut tervikuna, sh rajatavate ehitiste ala ning kavandatava võsast puhastatav ala, kus toimub otsene looduslike koosluste füüsiline muutmine. Kooslused ehitiste alusel alal hävivad. Kasutusaegsed mõjud on seotud külastajate viibimisega puhkemajades. Tulenevalt tegevuse iseloomust ei eeldata mõjuala ulatust väljapoole kinnistuid. Ülevaade kavandatavast tegevusest on antud käesoleva töö ptk 1. Kavandatav tegevus jääb tervikuna Natura 2000 võrgustiku Peipsiveere linnualale ja ka looduslale ning seetõttu asuvad mõlemad ka kavandatava tegevuse mõjualas (Joonis 31).

Joonis 3-1 Kavandatava tegevuse asukoht Natura 2000 võrgustiku aladel.

Kavandatava tegevuse mõjuapiirkonda jäävate Natura alade iseloomustus

Kavandatav tegevus asub Natura 2000 võrgustiku Peipsiveere loodusala ja samanimelise linnuala territooriumil ning need alad on seetõttu tegevuse võimalikus mõjualas.

Mõjualas olevate Natura alade ja kaitse-eesmärkide kirjeldused on toodud järgnevalt.

Peipsiveere loodusala

Peipsiveere loodusala (RAH0000692) on kaitse alla võetud vastavalt korraldusele „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korraldus nr 615-k). Loodusala pindala on ca 346,1 km² ning see on loodud 11 loodusdirektiivi I lisa elupaigatüübi ning 9 loodusdirektiivi II lisa liigi ning nende elupaikade

kaitseks. Loodusala kattub kavandatava tegevuse piirkonnas Peipsiveere looduskaitsealaga (KLO1101448) Piiressaare piiranguvööndiga, mis tagab loodusala siseriikliku kaitse.

Tabel 3-1 on välja toodud loodusala kaitse-eesmärkide kirjeldused. Tärniga tähistatud elupaigad ja liigid on esmatähtsad ja nende kaitse tagamisel on Euroopa Liidul eriline vastutus seoses sellega, et suur osa antud elupaikade/liikide levilast paikneb liikmesriikide territooriumil.

Tabel 3-1 Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärkide kirjeldused

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Kirjeldus ^{9,10}	Standardne andmebaas ¹¹		Kaitsekorralduskava ¹⁰
		Elupaiga pindala (ha)/ populatsiooni suurus	Elupaiga esinduslikkus ¹² / hinnang alale liigist lähtuvalt ¹³	Pikaajaline kaitse-eesmärk
Niiskuslembesed kõrgrohustud (6430)	Kitsaste ribadena jõgede ja järvede kaldail, metsaservades leviv elupaigatüüp, millel iseseisvalt enamasti erilist väärtust pole (on puhveralad või ka kaitsealuste liikide kasvukohtadeks ja elupaikadeks). Eestis levinud soostuvad niidud (madalsooniidud) muude tüüpide alla ei sobi ja neid käsitletakse enamasti just selle tüübi all: märja lamminiidu, vähetoitelise soostuva niidu ja rohketoitelise madalsoo kasvukohatüübid.	2	C	Elupaiga 6430 pindala (171,9 ha) ei ole vähenenud. Niidukoosluste hooldust vajavad alad on regulaarselt hooldatavad, sookooslused on jäetud looduslikule arengule.
Liigirikkad madalsood (7230)	Liigirikaste madalsoode tüüpi kuuluvad liigirikkad madalsood ja soostuvad niidud. Klassikaliselt on tegu karbonaatsete, väiketarnade ja pruunsammalde domineerimisega soodega.	6040	B	Elupaiga pindala (610,6 ha) ei ole vähenenud: elupaigatüübi looduskaitseline väärtus on 461,5 ha vähemalt „B“. Madalsood on jäetud täielikult looduslikule arengule.
Vanad loodusmetsad (*9010)	Siia kuuluvad looduslikud vanad metsad, aga ka hiljutiste põlengualade looduslikult uuenenud noored puistud ja vähese või puuduva inim mõjuga kliimakskooslused. Võivad olla nii looduslikud vanad kuusikud, männikud, haavikud, muud lehtmetsad kui ka segametsad või siis ka inimese poolt mõjutamata põlengualad. Eestis kuuluvad siia mitmete elupaigatüüpide metsad, kuid tingimuseks on metsa looduslikkus ja vähene inim mõju, mille tunnusteks on näiteks puistu eriliigilisus ja erivanuselisus, lamapuuude ja tüügaste olemasolu, raiejälgede puudumine või esinemine valikraienas, kus veerežiim ei ole inimese poolt (enam) mõjutatud ja esineb hemerofoobseid liike.	60	B	Vanad loodusmetsad (80,8 ha) on säilinud ja nende esinduslikkus on säilinud vähemalt Peipsiveere LKA kaitsekorralduskava 2016-2025 tabelis 6 toodud määral. Lisanduvad ($\pm 174,3$ ha) metsad ja ebaselge määratlusega metsad (165,4 ha) on inventeeritud ja tüpifitseeritud. Elupaigatüübi metsad (kuni 420,5 ha) on jäetud valdavalt looduslikule arengule.

⁹ "Loodusdirektiivi elupaigatüüpide käsiraamat", J. Paal, 2000 <http://www.botany.ut.ee/jaanus.paal/n2000.pdf>

¹⁰ „Peipsiveere LKA kaitsekorralduskava 2016-2025“ https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/peipsiveere_lka_kkk.pdf

¹¹ Peipsiveere loodus- ja linnuala standardne andmevorm seisuga 12.06.2020 <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0080323&release=10>

¹² Ala väärtuslikkuse üldhinnang liigi/elupaiga kaitsest lähtuvalt: A-üliväärtuslik, B-väärtuslik, C-küllaltki väärtuslik.

¹³ Hinnang alale liigist lähtuvalt (A – väga hea; B - hea; C - arvestatav)

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Kirjeldus ^{9,10}	Standardne andmebaas ¹¹		Kaitsekorralduskava ¹⁰
		Elupaiga pindala (ha)/ populatsiooni suurus	Elupaiga esinduslikkus ¹² / hinnang alale liigist lähtuvalt ¹³	Pikaajaline kaitse-eesmärk
Soostuvad ja soolehtmetsad (*9080)	Pinnavee mõjul ja tavaliselt igal aastal üle ujutatud niisked või märjad metsad, kus on kujunenud (õhuke) turbakiht. Taimkate on tulenevalt erinevast veerežiimist mosaiikne, iseloomulikud on tüvemättad. Elupaigatüüp hõlmab Eestis soostuvaid lehtmetsi (soovikumetsi), madalsoometsi ja lodumetsi. Puurindes võivad valitseda kuusk, aru- ja sookask ning sanglepp.	3393	B	Sihtkaitsevööndis olevad soolehtmetsad (1418,3 ha + lisanduvad ±608,5 ha) on säilinud vähemalt Peipsiveere LKA kaitsekorralduskava 2016-2025 tabelis 6 toodud ulatuses. Soolehtmetsad on jäetud valdavalt looduslikule arengule.
Vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140)	Elupaigatüüpi kuuluvad selge hele- kuni sinakasroheline veega lubjarikkad järved ning kollase või pruunika veega lubja- ja humiaineterikkad järved. Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.	487	C	Elupaigatüüp 3140 on säilinud 481,4 ha ulatuses ja on säilitanud VRD ¹⁴ -le vastava tüübi omadused.
Huumustoitelised järved ja järvikud (3160)	Elupaigatüüpi kuuluvad huumustoitelised rabaveekogud – pruuniveelised järved ja rabalaukad, mille vesi on happeline ning rohke humiaine sisalduse tõttu üsna tume. Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.	92	B	Elupaigatüüp 3160 on säilinud 23,5 ha ja järved on säilitanud VRD-le vastava tüübi omadused.
Jõesed ja ojad (3260)	Elupaigatüüp hõlmab Eesti jõgede ja ojade neid lõike, mis on püsinud looduslikus või looduslähedases seisundis. Väärtuslikud on muu hulgas ka looduslikus looklevas sängis voolavad tasandikujõesed, mis moodustavad vanajõesid ning kus on paiguti ka kärestikke. Sellesse elupaigatüüpi arvatud jõed ja ojad peavad olema sedavõrd puhtad, et seal saavad elada ka reostuse suhtes tundlikud liigid. Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.	112	C	Kaitsealal esineb elupaik jõed ja ojad ulatuses, mis fikeeritakse esimesel inventuuril.
Rabad (*7110)	Rabad ehk kõrgsood on soode arengu viimane aste ja. Need on sademeveetoitelised, happelise mullaga sood, mille veetase on ümbritsevast	1457	A	Elupaiga pindala (378,3 ha) ja esinduslikkus ei ole vähenenud – esinduslikkusega vähemalt „A“ või „B“ on 83,5 ha. Rabad on jäetud looduslikule arengule.

¹⁴ Veepoliitika raamdirektiiv

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Kirjeldus ^{9,10}	Standardne andmebaas ¹¹		Kaitsekorralduskava ¹⁰
		Elupaiga pindala (ha)/ populatsiooni suurus	Elupaiga esinduslikkus ¹² / hinnang alale liigist lähtuvalt ¹³	Pikaajaline kaitse-eesmärk
	kõrgem. Rabataimestik on seotud vahelduva mikroreljeefiga; valitsevaks on turbasamblad ja puhmastaimed. Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.			
Siirde- ja õõtsiksood (7140)	Vähe- ja kesктоitелised sood, mis hõlmavad väga mitmekesiseid taimekooslusi. Siirdesood on vaheastmeks rabade kujunemisel madalsoodest, õõtsiksood on tekkinud veekogude kinnikasvamisel. Siia kuuluvad vähetoitelised madalsood, täpsemalt õõtsiksoode alltüüp ja siirdesood tüübirühm. Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.	6452	A	Siirde- ja õõtsiksood on jäetud looduslikule arengule. Vähemalt esinduslikkusega „B“ on säilinud elupaika 2019 ha.
Nokkheinakooslused (7150)	Kaitse-eesmärgiks olevaid nokkheinakooslusi ei ole looduslale tegelikult inventeeritud ja need ei kajastu ka Natura standardandmebaasis. Eestis on nokkheina kooslused hõlmatud rabade elupaigatüübi hulka. Valge nokkheina kooslused esinevad enamasti rabaälvstes, kujutades endast ühte osa rabale iseloomulikust taimkattekompleksist. Iseseisva elupaigana tuleks eristada vaid ulatuslikumad nokkheina märed (lausälvestikud). Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.	0	B	-
Siirdesoo- ja rabametsad (*91D0)	Siirdesoo- ja rabametsad on okas- või lehtmetsad niiskel kuni märkeal pinnasel, kus põhjaveetase on püsivalt kõrge, ületades ümbritseva ala põhjavee taset. Vesi on üsna toitainetevaene. Erinevad siirdesoodest ja rabadest kõrgema ja tihedama puurinde poolest: kõrgus üle 4 m ja liitus üle 30%, teistest metsatüüpidest Teristab neid turbakihi paksus üle 30 cm. Eestis peaks siia lisaks siirdesooja rabametsadele hõlmama ka okaspuude (männi või kuuse) enamusega madalsoometsad. Tüübiliselt kuuluksid siia raba- ja siirdesoometsad ning madalsoometsadest ainult okaspuumetsad. Siirdesoometsas moodustavad puurinde sookask ja mänd, rabametsas valitseb mänd.	245	B	Siirdesoo- ja rabametsad (pindala täpsustub pärast inventuuri)) on jäetud valdavalt looduslikule arengule. Skv-s olevad siirdesoo- ja rabametsad on säilinud vähemalt Peipsiveere LKA kaitsekorralduskava 2016-2025 tabelis 6 toodud ulatuses.

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Kirjeldus ^{9,10}	Standardne andmebaas ¹¹		Kaitsekorralduskava ¹⁰
		Elupaiga pindala (ha)/ populatsiooni suurus	Elupaiga esinduslikkus ¹² / hinnang alale liigist lähtuvalt ¹³	Pikaajaline kaitse-eesmärk
	Piirissaarel elupaigatüüpi ei esine.			
Harilik tõugjas (<i>Aspius aspius</i>)	Tõugjas on röövtoiduline karpkalalane, kes elab peamiselt suuremates jõgedes ja järvedes. Ta koeb mõõduka- või kiirevoolulistest liivase või kruusase põhjaga jõelõikudes. Jäävabal perioodil tegutseb tõugjas enamasti avatud vete pinnakihis, talvel aga sügavamates kohtades.	esineb	A	Tõugja elupaigad on säilinud. Säilinud on tõugja elupaigaks olevate veekogude (Emajõgi, Peipsi järv, Leego järv, Kalli järv) hea ökoloogiline seisund (VRD järgi), mis tagab ühtlasi liigi säilimise.
Harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>)	Hink elab selgeveelistes veekogudes liivasel või savisel põhjal, peamiselt järvede sisse- või väljavoolude piirkonnas ja aeglase vooluga jõgedes ning kõva põhjaga vanajõgedes. Hink on öise eluviisiga soojalembene kala, kes koeb enamasti maist juulini (kui veetemperatuur on vähemalt 16 kraadi). Viljastatud mari areneb vetikatele kleepununa. Hink on veekogu hea ökoloogilise seisundi näitajaks. Peamiseks ohuteguriks järvedes on veetaseme muutmine, jõgedes lisaks ka süvendamine ja jõgede sirgeks kaevamine	esineb	A	Säilinud on Leego, Kalli, Koosa, Võngjärve ja Ahijärve hea ökoloogiline seisund (VRD järgi), mis tagab ühtlasi liigi säilimise.
Harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>)	Võldas on põhjaeluviisiga kala, kes asustab ainult püsivalt kõrge vee hapnikusisaldusega veekogudes tavaliselt kivise põhjaga alasid. Eestis on võldas tavaliseks asukaks vooluveltes, peamiselt kärestike ja kiire või mõõduka vooluga jõelõikudes, kuid ka Peipsi järves, Võrtsjärves ning vähearvukalt mõnes väikejärves. Võldas koeb aprilli lõpus või mai alguses, kui veetemperatuur on tõusnud 5–9° C-ni. Pigem on võldas kaitsealal juhukülaline. Seepärast tuleks kaitseala vooluveekogudes viia läbi inventuur liigi esinemise tuvastamiseks. Kui liiki kaitsealal ei ole, tuleb ta kaitse-eesmärkidest eemaldada.	esineb	C	Ei ole seatud.
Harilik vingerjas (<i>Misgurnus fossilis</i>)	Vingerjas on põhjaeluviisiga kala, kes elab jõgede vaikse veega osades, vanajõgedes ja kõrvalharudes, maaparanduskraavides, mudastes ja soistes järvedes. Harilik vingerjas suudab elada ka veekogudes, kus hapnikusisaldus langeb väga madalale. Vingerjas koeb aprilli lõpus ja mais, tema arvukust võib oluliselt alandada ilmastiku muutusest tulenev	esineb	A	Säilinud on vingerja elupaigaks olevate veekogude (Emajõgi, Peipsi järv, Koosa järv, Võngjärv, Leego järv, Soitsejärv, Tsirkjärv) hea ökoloogiline seisund (VRD järgi), mis tagab ühtlasi liigi säilimise.

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Kirjeldus ^{9,10}	Standardne andmebaas ¹¹		Kaitsekorralduskava ¹⁰
		Elupaiga pindala (ha)/ populatsiooni suurus	Elupaiga esinduslikkus ¹² / hinnang alale liigist lähtuvalt ¹³	Pikaajaline kaitse-eesmärk
	veetaseme langus, seda nii talvel kui ka suvel, samuti põhilise elupaiga, kaldaäärse tsooni, kuivamine			
Laiujur (<i>Dytiscus latissimus</i>)	Suurim ujurlane nii Eestis kui ka Euroopas. Tegemist on keskmiselt 40 mm pikkuse laimunaja kehaga mardikaga. Nii laiujuri vastsed kui ka valmikud elavad mitmesugustes mageveekogudes, kuid eelistatud elukohaks on rohke taimestikuga suuremad järved. Röövtoidulise mardika vastsed toituvad valdavalt veeselgrootutest, kuid ka kala- või konnalihas. Liigi elupaiku ohustab enim veekogude eutrofeerumine. Eutrofeerumise tagajärjel halvenevad veekogu valgustingimused ja muutub loomastik, mis on tähtsad just mardikate vastsetele	esineb	B	Liikide kaitse toimub elupaikade kaitse kaudu, mistõttu ei ole liigile otstarbekas eraldi kaitse eesmärke seada. Eesmärgid seatakse koostatavas liigi kaitse tegevuskavas.
Suur-rabakiil (<i>Leucorhina pectoralis</i>)	Suur-rabakiil on keskmise suurusega kiil, kelle tiibade siruulatus küünib 55 mm-ni. Suur-rabakiili vastsed toituvad väiksematest veeloomadest. Elupaigana eelistab liik väikesi taimestikurikkaid järvi, vaikse vooluga jõekäärsid ja kanaleid, kus kasvavad hundinuiad ja tarnad.	esineb	B	Liikide kaitse toimub elupaikade kaitse kaudu, mistõttu ei ole liigile otstarbekas eraldi kaitse eesmärke seada. Eesmärgid seatakse koostatavas liigi kaitse tegevuskavas.
Roheline kaksikhammas (<i>Dicranum viride</i>)	Roheline kaksikhammas on tihemurusalts kasvav kuni 4 cm kõrgune samblaliik, mis kasvab arumetsades lehtpuude tüvedel ja tüügastel; meil seni valdavalt tammedel.	esineb	B	Ei ole seatud.
Läikiv kurdsirbik (<i>Drepanocladus vernicosus</i>)	Läikiv kurdsirbik on tugevate tõusvate ebakorrapäraselt sulgjade vartega sammal, mis kasvab madal-, allika- ja õõtsiksoodes maapinnal.	esineb	B	Ei ole seatud
Saarmas (<i>Lutra lutra</i>)	Poolveelise eluviisiga kiskja, kes on ohustatud elupaikade hävimise tõttu. Saarmas asustab jõgesid-järvesid, ojasid ja suuremaid kraave, ageli kasutab kobraste poolt ülespaisutatud veekogusid. Elab ka inimasustuse lähedal.	11-50	A	Saarma arvukus on vähemalt 15-20 (kuni 30) isendit, 6-8 sigimispotentsiaali omava pesakonnaga.

Peipsiveere linnuala

Peipsiveere linnuala (RAH0000690) on kaitse alla võetud vastavalt korraldusele „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korraldus nr 615-k). Linnuala pindala on ca 346,1 km² ning see on loodud 31 linnudirektiivis nimetatud liigi ning nende elupaikade kaitseks. Linnuala kattub kavandatava tegevuse piirkonnas Peipsiveere looduskaitsealaga (KLO1101448) Piirissaare piiranguvööndiga, mis tagab loodusala siseriikliku kaitse.

Kaitstavad liigid on esitatud koos esinemisperioodi ja arvukuse hinnangutega Tabel 3-2 3-2.

Tabel 3-2 Peipsiveere linnuala kaitse-eesmärkide (LiD I lisa liigid on märgitud boldis)¹⁵

Kaitse-eesmärgiks olevad liigid	Ladinakeelne nimi	Esinemisperiood	Arvukus Peipsiveere linnualal
rästas-roolind	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	pesitsev	20-30 paari
sinikael-part	<i>Anas platyrhynchos</i>	Pesitsev/ rändel peatuv, sulgiv	30-50 paari/ 280 isendit
rägapart	<i>Anas querquedula</i>	rändel peatuv/sulgiv	400 isendit
suur-laukhani	<i>Anser albifrons</i>	rändel peatuv/sulgiv	1000 isendit
rabahani	<i>Anser fabalis</i>	rändel peatuv/sulgiv	1000 isendit
kaljukotkas	<i>Aquila chrysaetos</i>	Andmevormil info puudub. Linnualal asustavad kaljukotka 2 haudepaari rabasaari Emajõe Suursoos.	
suur-konnakotkas	<i>Aquila clanga</i>	Andmevormil info puudub. Linnualal asuvad suur-konnakotkaste pesitsuspaigad on hetkel teadmata, kuid liigi esinemine on alal tõenäoline.	
punapea-vart	<i>Aythya ferina</i>	rändel peatuv/sulgiv	1000 isendit
tutvart	<i>Aythya fuligula</i>	rändel peatuv/sulgiv	5000 isendit
hüüp	<i>Botaurus stellaris</i>	pesitsev	10 paari
sõtkas	<i>Bucephala clangula</i>	rändel peatuv/sulgiv	1460 isendit
öösorr	<i>Caprimulgus europaeus</i>	pesitsev	20-30 paari
mustviires	<i>Chlidonias niger</i>	pesitsev	10-100 paari
must-toonekurg	<i>Ciconia nigra</i>	Andmevormil info puudub. Must-toonekurg pesitseb linnualast väljas ja kasutab kaitseala osaliselt toitumisalana.	
roo-loorkull	<i>Circus aeruginosus</i>	pesitsev	10-15 paari
väikeluik	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	rändel peatuv/sulgiv	800 isendit
väikepistrik	<i>Falco columbarius</i>	Andmevormil info puudub. Linnuala on 1-2 haudepaariga Euroopa mastaabis väga oluline väikepistriku pesitsusala.	
väike-kärbsenäpp	<i>Ficedula parva</i>	pesitsev	20-50 paari
rohunepp	<i>Gallinago media</i>	pesitsev/ rändel peatuv, sulgiv	6-8 paari/
merikotkas	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Andmevormil info puudub. Linnualal asustavad merikotka 8-10 haudepaari peamiselt suuri rabasaari Emajõe Suursoos.	
punaselg-õgija	<i>Lanius collurio</i>	pesitsev	50-100 paari
hallõgija	<i>Lanius excubitor</i>	pesitsev	10-15 paari
naerukajakas	<i>Larus ridibundus</i>	pesitsev	50-1000 paari
väikekajakas	<i>Larus minutus</i>	esineb	-
mudanep	<i>Lymnocyptes minimus</i>	pesitsev	1-5 paari
väikekoskel	<i>Mergus albellus</i>	rändel peatuv/sulgiv	550 isendit
suurkoovitaja	<i>Numenius arquata</i>	pesitsev	40-70 paari

¹⁵ Peipsiveere loodus- ja linnuala
<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0080323&release=10>

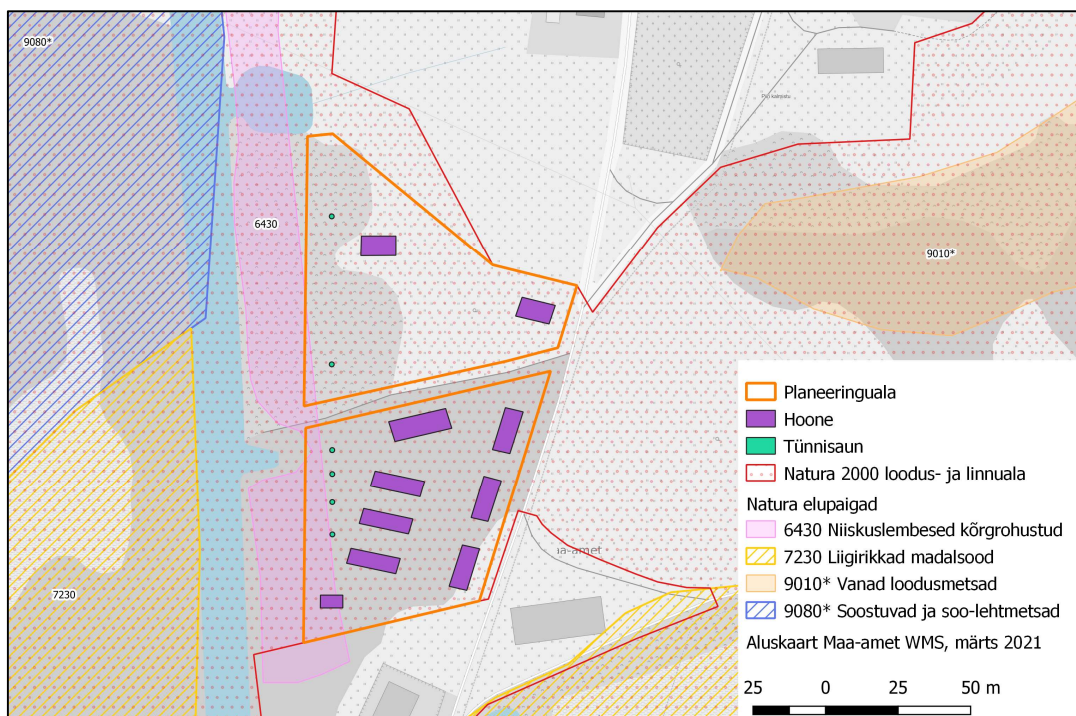
standardne andmevorm

kalakotkas	<i>Pandion haliaetus</i>	Andmevormil info puudub. Kalakotkas eelistab pesitsusaladena lagesoos kasvavaid üksikuid kõrgemaid puid, linnualal pesitseb 4-5 haudepaari.	
täpikhuik	<i>Porzana porzana</i>	pesitsev	75 paari
vööt-pöösälind	<i>Sylvia nisoria</i>	pesitsev	30-50 paari
teder	<i>Tetrao tetrix</i>	pesitsev	200-300 paari

Töenäoliselt ebasoodsate mõjude prognoosimine Natura aladele

Peipsiveere loodusala

Loodusala kaitse-eesmärkidest on kavandatava tegevuse võimalikus mõjualas need kaitse-eesmärgid, mis on levinud kavandatava tegevuse asukohas ehk Tindikuivati ja Arenduse kinnistutel. Ehitiste paiknemist loodusala kaitse-eesmärkide suhtes illustreerib joonis 3-2.

Joonis 3-2 Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärgid, mis on kavandatava tegevuse mõjualas. Elupaikade levik EELIs andmebaasi seisuga märts 2021.

Keskkonnaametilt on käesoleva hindamise koostamise käigus saadud teave (08.04.2021 e-kiri), et **2003. aasta inventuuri andmed Natura elupaiga kihil EELIS andmebaasis on aegunud ja amet on seisukohal, et võsastunud elupaika pole mõtet taastada ning sellest ei pea käesolevas Natura eelhinnangus lähtuma.** Selgituse kohaselt *teostati kaitseala kaitsekorralduskava koostamise raames elupaigatüüpide kameraalne kontrollimine. Vaid kameraalsetele töödele tuginedes pole võimalik koguda üheselt tõest infot. Andmete korrigeerimise käigus anti ebaselgetele aladele inventeerimissoovitus. Koostatud kaardikihi põhjal tuleks ekspertidel teostada välitööde käigus täpne elupaikade kaardistus.*

Joonisel 3-3 on näidatud Keskkonnaametilt saadud joonis inventeerimist vajavate niidukoosluste paiknemise kohta arendusala piirkonnas.

Joonis 3-3 Inventuurivajadusega piirkonnad Piiressaarel Tindikuivati ja Arenduse kinnistu (tähistatud lilla märgiga) piirkonnas. (Allikas: Keskkonnaamet)

Mõju prognoos on esitatud kaitse-eesmärkide kaupa Tabel 3-**Tabel 3-3**. Tabelis toodud mõju prognoosimisel on tuginetud loodusala standardsele andmevormile ja EELIS andmebaasi Natura elupaikade andmekihile, kehtivas kaitsekorralduskavas toodud ja Keskkonnaametilt saadud informatsioonile.

Tabel 3-3 Mõju prognoosimine Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärkidele

Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid ja liigid	Mõju prognoosimine	Natura eelhindamise tulemus
Niiskulembesed kõrgrohustud (6430)	Elupaigatüübid ei asu kavandatava tegevuse mõjualas.	Mõju on välistatud.
Vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), rabad (*7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150) siirdesoo- ja rabametsad (*91D0)	Elupaigatüübid ei asu kavandatava tegevuse mõjualas.	Mõju on välistatud.
Harilik tõugjas (<i>Aspius aspius</i>), harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>), harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>), harilik vingerjas (<i>Misgurnus fossilis</i>), laiujur (<i>Dytiscus latissimus</i>), suur-rabakiil (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), roheline kaksikhammas (<i>Dicranum viride</i>), läikiv kurdsirbik (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) ja saarmas (<i>Lutra lutra</i>).	Liikide registreeritud leiukohti ei asu kavandatava tegevuse mõjualas.	Mõju on välistatud.
Liigirikkad madalsood (7230)	Kavandatav tegevus ja rajatavad ehitised elupaigatüübina registreeritud alale ei ulatu ja mõju neile puudub.	Mõju on välistatud.
Soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080)	Kavandatav tegevus ja rajatavad ehitised elupaigatüübina registreeritud alale ei ulatu ja mõju neile puudub.	Mõju on välistatud.

Vastavalt eelnevas tabelis toodud infole ei jää kavandatava tegevuse piirkonda Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärke ning kavandatav tegevus ei avalda ebasoodsat mõju loodusala kaitse-eesmärkidele.

Peipsiveere linnuala

Linnuala kaitse-eesmärkidest on oluline välja tuua eeskätt Piirissaare maismaaosaga seotud liigid. Läbirändavad/sulgivad jm linnud ei ole antud juhul tegevuse poolt mõjutatavad. Keskkonnaregistris on planeeringualale lähimad linnuala kaitse-eesmärkideks olevate lindude esinemised registreeritud ca 600 m lääne pool (merikotkas) ning ca 800 m kirdes (hüüp). Merikotkale ning hüübile, aga ka teistele kaitse-eesmärgiks olevatele lindudele ja nende elupaikadele eeldatav ebasoodne mõju puudub, kuna eeldatav tegevuse mõjuala piirdub kinnistute asukohaga ning tegemist ei ole mastaapse ja olulisi keskkonnatingimusi muutva tegevusega, mis võiks linnualal liike, nende populatsioone või ka elupaiku mõjutada. Planeeritava tegevuse elluviimisel ei ole oodatav linnuala kaitse-eesmärkideks olevate liikide arvukuse ega asustustiheduse vähenemine, elupaikade pindala ega seisundi muutused, samuti mitte elupaikade ega rändeteede isoleerimine või killustamine ega muud ebasoodsad mõjud.

Natura hindamise tulemused ja järelendus

Natura eelhindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et Tindikuivati ja Arenduse kinnistu arenduse elluviimisel on välistatud ebasoodsa mõju teke Natura 2000 Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärkidele ning asjakohase hindamise läbiviimine ei ole vajalik.

Natura eelhindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et Tindikuivati ja Arenduse kinnistu arenduse elluviimisel on välistatud ebasoodsa mõju teke Natura 2000 Peipsiveere linnuala kaitse-eesmärkidele ning asjakohase hindamise läbiviimine ei ole vajalik.

3.5. MÕJU KULTUURIMÄLESTISTELE

Olemasolev olukord

Planeeringualal ei ole kultuurimälestisi. Lähim kultuurimälestis - Piiri vanausuliste kalmistu (ajaloomälestis registrinumbriga 8410), jääb planeeringualast ca 50 m põhjapool (Joonis 1-1).

Mõju hinnang

Tindikuivati ja Arenduse kinnistul kavandatav tegevus ja selle mõju ei ulatu Piiri vanausuliste kalmistuni. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist ebasoodsat keskkonnamõju piirkonna kultuuriväärtustele.

3.6. MÕJU SOTSIAALSELE KESKKONNALE

Olemasolev olukord

Sotsiaalmajanduslike mõjude all peetakse KeHJS-e kohaselt silmas soodsat või ebasoodsat mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale. Näiteks võib arendustegevus muuta piirkonna liikluskorraldust ja põhjustada liiklustiheduse kasvu, kui piirkonnas arendatakse ettevõtlust või rajatakse uusi elamuid. Mingil määral võib iga arendustegevus mõjutada ka piirkonna kinnisvara hindasid turul. Mõju inimese tervisele võib avalduda eelkõige läbi muutuste vee- ja õhukvaliteedis ning mürahäiringute. Mürahäiringud on peamiselt tingitud liiklusest ja ajutiselt ehitustegevusest.

Planeeringuala jääb Piiri küla tihedamalt asustatud piirkonnast mõnevõrra eemale. Lähimad olemasolevad eluhooned asuvad planeeringualast ca 90 m põhjasuunas Peipsi kinnistul (59501:001:0105; 100% elamumaa). Ligemale jäävad mõned elamumaa sihtotstarbega kinnistud, kus täna hoonestust ei ole. Ümbruskonnas teised lähemad hooned on Arenduse kinnistuga piirneval Tööstuse kinnistul (59501:001:0111; 100% tootmismaa) ning ka vahetult kagusuunda jääval Talli kinnistul (59501:001:0141; 100% ärimaa). Valdavalt on planeeringuala piirkonnas erineva ilmega haljasalad (endised niidud, mis on hakanud võsastuma).

Planeeringuala piirneb idast Piiri - Sadama teega, mida mööda liiguvad praamiga saarele saabunud elanikud ning külastajad.

Mõju hinnang

Kavandatav tegevus (võsa eemaldamine, hoonestuse rajamine) võib olla osade piirkonna elanike poolt tajutav olulise muudatusena ümbritsevas keskkonnas, ennekõike visuaalse mõjuna. Visuaalse mõju olulisus sõltub peamiselt vaatajagruppide esindatusest, arvukusest ning tundlikkusest. Igapäevaselt on põhiliseks vaatajagrupiks kohalikud elanikud. Arvestades, et planeeringuala jääb olemasoleva tiheasustusala servaalale ning tegemist ei ole mastaapse ega sotsiaalset keskkonda oluliselt mõjutava tegevusega, on avalduv mõju pigem ebaoluline.

Kavandatava tegevusega ei kaasne autoliikluse kasvu piirkonnas. Mõningane mürahäiring kaasneb kinnistu korrastustegevustega (võsa eemaldamine, pinnasetööd) ja hoonestuse rajamisega (ehitustegevus). Tegemist on ajutise häiringuga, mis eeldatavasti ei ole olulise mõjuga. Mürarikkamate tööde kavandamisel on mõistlik vältida tavapäraseid puhkeaegasid (varahommik, hilisõhtu, nädalavahetus).

Kämpingute ning puhkemajade kasutamise ajal on vajalik arvestada kohalike elanikega ning vältida ümbruskonda häirivaid tegevusi. Piirkonnas ringi liikumisel arvestada kehtivaid nõudeid (sh LKA kaitse-eeskiri), eelistada jalgsi või jalgrattaga liiklemist.

Vee- ja õhukvaliteedi muutusi ei ole samuti ette näha, kui rakendatakse vajalike meetmeid reovee ja jäätmete käitlemisel. Kavandataval tegevusel puudub oluline mõju inimese tervisele.

3.7. KUMULATIIVSED MÕJUD

Kumulatiivse mõjuna mõistetakse inimtegevuse eri valdkondade mõjude kuhjumist (liitumine või kombineerumine), mis võib hakata keskkonda oluliselt mõjutama. Kuigi eraldi võttes võivad üksikud mõjud olla ebaolulised, võivad need aja jooksul ühest või mitmest allikast liituda ja põhjustada loodusressursside seisundi halvenemist.

Tavaliselt eristatakse keskkonnamõju hindamisel otseseid ja kaudseid mõjusid, kumulatiivsuse hindamisel arvestatakse mõlemaid. Seega võib kavandatava tegevuse kumulatiivse mõjuna käsitleda kogumõju, mida kavandatakse tegevus koos teiste piirkonda mõjutatavate tegevustega, sõltumatult tegevuse kuuluvusest (riiklik, kohalik omavalitsus, era) avaldab ressursile, ökosüsteemile, kogukonnale.

Teadaolevalt ei ole planeeringuala lähistel kavandatud suuremaid arendusi ega teisi potentsiaalse keskkonnamõjuga tegevusi, millega koosmõju oleks käesoleval juhul asjakohane eraldi hinnata.

4. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED

Käesolevas eelhindangus käsitleti Tartu maakonnas Tartu vallas Piirissaarel Piiri külas Tindikuivati ja Arenduse kinnistu detailplaneeringu seoseid teiste asjakohaste startegiliste planeerimisdokumentidega, hinnati detailplaneeringuga kavandatava tegevuse eeldatavaid keskkonnamõjusid ning vajadusel pakuti välja leevendavad meetmed.

Natura eelhindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et Tindikuivati ja Arenduse kinnistu arenduse elluviimisel on välistatud ebasoodsa mõju teke Natura 2000 Peipsiveere loodusala kaitse-eesmärkidele ning asjakohase hindamise läbiviimine ei ole vajalik.

Natura eelhindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et Tindikuivati ja Arenduse kinnistu arenduse elluviimisel on välistatud ebasoodsa mõju teke Natura 2000 Peipsiveere linnuala kaitse-eesmärkidele ning asjakohase hindamise läbiviimine ei ole vajalik.

Eelhindangu käigus jõuti järeldusele, et arvestades hetkel teadaolevat informatsiooni kavandatava tegevuse kohta ei ole selle realiseerimisel (kavandatava tegevuse elluviimisel) alust eeldada olulise ebasoodsa keskkonnamõju kaasnemist ja detailplaneeringu läbiviimiseks KSH algatamine ei ole vajalik.

Ebasoodsad mõjud tuleks välistada rakendades järgmisi leevendavaid meetmeid ning pöörates tähelepanu järgmistele asjaoludele:

- Planeeringu elluviimisel tuleb tagada nõuetekohane reovee- ja prügikäitlus, millega välistatakse reoainete sattumine pinnasesse, pinna- ja põhjavette, seda nii ehitustegevuse, kui hoonete edasise ekspluatatsiooni käigus.
- Ehitusjäätmel on mõistlik võimalusel kinnistul taaskasutada või tuleb need kõrvaldada vastavat luba omava ettevõtte poolt.
- Soovituslik on jätta planeeringualale liigirikkuse suurendamiseks piirkondi, mida niidetakse 1-2 korda aastas.
- Kõrghaljastuse likvideerimisel ja ala korrastamisel on soovitatav järgida maastikukujunduslikke põhimõtteid, jättes maastiku ilmestamiseks kasvama dekoratiivsemaid põõsaid või puid.
- Raieid on soovitatav teostada perioodil 1. september kuni 14. veebruar ja peale töö teostamist tuleb raiejäätmel ära vedada või põletada lubatud perioodil.
- Planeeringu edasises protsessis ning kavandatava tegevuse elluviimisel arvestada koostatava Tartu valla ÜP-s seatud tingimustega.
- Mürarikamate tööde kavandamisel on mõistlik vältida tavapäraseid puhkeaegsid (varahommik, hilisõhtu, nädalavahetus).